

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Concernstaf

Onderwerp:

Vragen ex art 46 RvO-DB-GL-Boombehoud als uitgangspunt Noorderplein

Notagegevens

Bestuursorgaan : B-en-W 28-03-2023

Notanummer : 2023-308

Datum : 28-03-2023

Programma : 03 - Leefomgeving

Portefeuillehouder : Wethouder Elferink,

Bijlage(n) : Antwoordbrief vragen ex art 46 RvO-DB-GL-Boombehoud Noorderplein-1 (2).docx, Bijlage Technische vragen GL DB Noorderplein Boomadvies Noorderplein.pdf, SV 230314 Boombehoud als uitgangspunt.pdf

Parafering

22-03-2023: Programmamanager
23-03-2023: Wethouder
29-03-2023: Programmamanager

Agendering

* 23-03-2023: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

* 24-03-2023: Teammanager Concernstaf en Adjunct-secretaris

Definitieve akkoord

5-04-2023

B & W d.d.: 28-03-2023

Besluit

1. De beantwoording van de vragen ex art 46 RvO van de fracties Deventer Belang en Groen Links vast te stellen
2. De beantwoording aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken.

Inleiding

Per brief van 14 maart 2023 hebben Bert Kleine Schaars (DB) en Tjeerd van der Meulen (GL) uw college een aantal schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over boombehoud aan het Noorderplein. Bijgaand treft u de beantwoording aan.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Kader

Betrokken partijen en participatie

Argumenten voor en tegen

Financiële consequenties en dekking

Openbaarmaking en communicatie

Aanpak en uitvoering

Gemeente Deventer
t.a.v. College van B&W
Postbus 5000
7400 GC Deventer

Betreft: Boombehoud als uitgangspunt (casus Noorderplein)

Deventer, 14 maart 2023

Geacht college,

Bij stedenbouwkundige of infrastructuurkundige veranderingen in de gemeente Deventer kan het voorkomen dat er – als er volwassen gezonde bomen in het projectgebied liggen - een afweging moet plaatsvinden tussen het behoud van die bomen en andere belangen. In de raad bestaat het algemeen gevoelen dat het belang van volgroeide gezonde bomen wordt onderkend en dat – als het maar enigszins mogelijk is – kap moet worden voorkomen. Ook de wethouder gaf in de raadstafel van 15 februari jl. aan: “*we gaan niet zomaar kappen.*” Naar aanleiding daarvan hebben wij de volgende vragen:

1. Is het college het eens met het uitgangspunt dat kappen van volwassen gezonde bomen alleen aan de orde is als er zwaarwegende andere belangen zijn en/of als alle alternatieven voor boombehoud zijn onderzocht? Zonee, waarom niet?

2. In de Stentor van 2 maart 2023 staat dat de gemeente de prominente plataan op het Noorderplein wil kappen in verband met de nieuwe verkeerskundige inrichting. In hoeverre heeft deze boombehoud bij dit ontwerp een rol gespeeld?
  3. Uit een schouw ter plaatse blijkt dat er voldoende ruimte is in de achterliggende groenstrook om daar fiets/voetpad te situeren (waardoor de boom behouden kan blijven). Is dit bekend bij het college?
  4. In de Stentor geeft een woordvoerder van het college aan dat een externe partij gaat kijken naar de onderbouwing van het ontwerp. Wie is deze externe deskundige en vanuit welke expertise wordt dit beoordeeld (ecologisch of verkeerskundig?). Kunnen wij de opdracht aan de externe en (indien al beschikbaar) dit rapport ontvangen?
5. In het artikel staat dat de gemeente niet verwacht dat “er andere inzichten uitrollen”. Waarom heeft de woordvoerder van het college dit aangegeven? Waar is dit standpunt concreet op gebaseerd?
  6. Is het college bereid om innovatief en creatief en deze situatie te beoordelen? Als het college boombehoud belangrijk vindt dan zijn er namelijk mogelijkheden om de boom te behouden. Zonee, waarom niet?
  7. Kan het college een overzicht geven van stedenbouwkundige/verkeerskundige plannen waarbij nu en de komende drie jaar mogelijk discussie gaat ontstaan over het behoud van volwassen gezonde beeldbepalende bomen ?

Bert Kleine Schaars & Tjeerd van der Meulen

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer

14 0570
telefoon

direct telefoonnummer

gemeente@deventer.nl
e-mail

Aan de fractie van Deventer Belang en GroenLinks
t.a.v.
dhr. S.R.J. Kleine Schaars
dhr. T. van der Meulen
Interne Post

2023-308
kenmerk

uw referentie

4 april 2023
datum

S. van der Velden
contactpersoon

Schriftelijke vragen ex art 46 RvO
onderwerp

Geachte meneer Kleine Schaars en meneer Van der Meulen,

In uw brief van 14 maart jl. hebt u ons college schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over boombehoud aan het Noorderplein.

Een woord vooraf

De gemeente hecht veel waarde aan behoud van bomen. Dit is beleidsmatig vastgelegd in het bomenbeleidsplan. Bij de uitvoering van projecten zijn er echter diverse andere zwaarwegende factoren die een rol kunnen spelen, zoals veiligheid. Dit is ook het geval bij het Noorderplein, waar een project is gestart om de verkeersveiligheid te verbeteren. Het optimale scenario voor de verkeersveiligheid gaat ten koste van de plataan. De keuze om de plataan te laten staan, betekent concessies doen aan de verkeersveiligheid.

Vraag 1

Is het college het eens met het uitgangspunt dat kappen van volwassen gezonde bomen alleen aan de orde is als er zwaarwegende andere belangen zijn en/of als alle alternatieven voor boombehoud zijn onderzocht? Zonee, waarom niet?

Antwoord

Het college deelt dit uitgangspunt.

Vraag 2

In de Stentor van 2 maart 2023 staat dat de gemeente de prominente plataan op het Noorderplein wil kappen in verband met de nieuwe verkeerskundige inrichting. In hoeverre heeft deze boombehoud bij dit ontwerp een rol gespeeld?

Antwoord

Het project is opgestart vanuit de wens om de verkeersveiligheid te optimaliseren. In dit geval een zwaarwegend belang. Gebleken is dat er veel onveilige situaties ontstaan momenteel bij het gebruik van de rotonde. Bij het opstellen van het ontwerp is dit dan ook het uitgangspunt geweest. Behoud van de boom is daarom niet als harde eis meegenomen bij het maken van een ontwerp, veiligheid wel.

Vraag 3

Uit een schouw ter plaatse blijkt dat er voldoende ruimte is in de achterliggende groenstrook om daar fiets/voetpad te situeren (waardoor de boom behouden kan blijven). Is dit bekend bij het college?

Antwoord

Dit is bij ons bekend. Dit is namelijk ook onderwerp van onderzoek geweest (zie beantwoording vraag 4 en bijlage).

Vraag 4

In de Stentor geeft een woordvoerder van het college aan dat een externe partij gaat kijken naar de onderbouwing van het ontwerp. Wie is deze externe deskundige en vanuit welke expertise wordt dit beoordeeld (ecologisch of verkeerskundig?). Kunnen wij de opdracht aan de externe en (indien al beschikbaar) dit rapport ontvangen?

Antwoord

Dit bureau is Incite Projects. Degene die de situatie heeft beoordeeld is een gecertificeerd boomadviseur. De opdracht is mondeling gegeven. De vraag is gesteld om te onderzoeken onder welke omstandigheden de boom is te behouden.

De conclusie van het rapport was dat door de rijbaan te versmallen en de middenberm te versmallen de Plataan behouden kon worden. Vanuit verkeerskundig perspectief was dit voorstel niet acceptabel i.v.m. veiligheid. Dit voorstel is echter wel het startpunt geweest voor een nadere uitwerking van mogelijke alternatieven.

Het rapport is als bijlage bijgevoegd.

Vraag 5

In het artikel staat dat de gemeente niet verwacht dat “er andere inzichten uitrollen”. Waarom heeft de woordvoerder van het college dit aangegeven? Waar is dit standpunt concreet op gebaseerd?

Antwoord

Dit is gezegd in de context dat wanneer er geen verkeerskundige concessies worden gedaan op het gebied van veiligheid er geen andere inzichten ontstaan.

Vraag 6

Is het college bereid om innovatief en creatief en deze situatie te beoordelen? Als het college boombehoud belangrijk vindt dan zijn er namelijk mogelijkheden om de boom te behouden. Zonee, waarom niet?

Antwoord

Ja. Dit proces was al in gang gezet voordat de schriftelijke vragen zijn gesteld: er is ondertussen gekeken naar een alternatief, waarbij de boom kan blijven staan. Om dit te realiseren zijn enkele concessies gedaan op verkeerskundig vlak m.b.t. het ontwerp:

- Versmallen van de rijbaan ter hoogte van de boom
- Versmallen van het fietspad ter hoogte van de boom
- Plaatselijk versmallen van het voetpad ter hoogte van de boom

Vanuit verkeerskundig oogpunt is dit niet het optimale scenario, maar wel een aanvaardbaar scenario. In het nieuwe plan van aanpak kan de boom mogelijk worden behouden.

In eerste instantie is na een Bomen Effect Analyse (BEA) gekozen voor het verkeerskundig optimale scenario. Alternatieve voorstellen vanuit de BEA zijn verkeerskundig getoetst en afgewezen.

Bij nadere uitwerking van één van de aangedragen alternatieve scenario's bleek dat dit uitgewerkte alternatief (hierboven beschreven) technisch haalbaar is, en dat ook de verkeerskundige concessies acceptabel zijn. Hierbij moet wel de kanttekening worden geplaatst dat pas bij de uitvoering zal blijken of de boom technisch voldoende bestand is tegen de ingrepen. De verkeerskundige aanpassingen hebben namelijk invloed op het wortelgestel van de boom. Het college gaat bij de uitvoering van dit project met dit alternatief aan de slag.

Vraag 7

Kan het college een overzicht geven van stedenbouwkundige/verkeerskundige plannen waarbij nu en de komende drie jaar mogelijk discussie gaat ontstaan over het behoud van volwassen gezonde beeldbepalende bomen?

Antwoord

In de meeste situaties wordt pas in de definitiefase van een project duidelijk of er mogelijk discussie ontstaat. Dit is nu niet voor de komende drie jaar in te schatten.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

M.A. Kossen

R.C. König

Gemeente Deventer

t.a.v. R. A. J. Schutte
Grote Kerkhof 4
7411 KT Deventer

Datum
23 februari 2023

Uw referentie
Uw vraag

Onze referentie
P04506

Onderwerp
Plataan Noorderplein

Behandeld door
G. Nijhof

Telefoon
0546 763744

E-mail
gijs.nijhof@incite-projects.nl

Geachte heer Schutte,

De gemeente Deventer is voornemens enkele rotondes in Deventer verkeersveiliger te maken. Eén van die rotondes betreft de rotonde Noorderplein. Naast de rotonde staat thans een boom (een Plataan) die niet in het ontwerp lijkt te passen. Op basis van het vigerende plan moet deze boom worden gekapt. De Bomenstichting Deventer maakt bezwaar tegen de kap en wil de boom graag gehandhaafd zien. In onderhavige briefrapportage kort verslag van de bevindingen en beschrijving van mogelijkheden om de boom duurzaam in te passen.

Huidige situatie

In onderstaande afbeeldingen het zomer- en winterbeeld van de Plataan.

Afbeelding 1: Zomer- en winterbeeld van de Plataan Noorderplein

Op donderdag 16 februari 2023 is de boom bekeken door ondergetekende. De boom betreft een Plataan met een stamdiameter van ca. 80 cm op borsthoogte. De boom kent een goede vitaliteit, er zijn geen gebreken geconstateerd en heeft daarmee een restlevensduur van minimaal 15 jaar. De boom is beeldbepalend.

Groeiplaats

De boom staat in een plantvak met recentelijk afgezette heesters, dat aan de opgaande beplanting langs het spoor grenst. De stamvoet lijkt ca. 30 cm. hoger te staan dan het huidige naastliggende trottoir. De bodem ter plaatse betreft een losgepakte zandgrond met een dikke humuslaag, bestaand uit vermoedelijk versnipperde en geshredderde beplanting.

In het plantvak staan tevens een tweetal taxussen.

Afbeelding 2: groeiplaats en omgeving van de plataan.

Tussen het huidige trottoir en de stamvoet (de ruimte die nodig is om de rotonde verkeersveiliger te maken) is door middel van wigen onderzocht of er belangrijke stabiliteitswortels in de bovenlagen van de bodem aanwezig zijn. Dit bleek niet het geval. Tot op een diepte van ca. 10 a 20 cm. onder de hoogte van het huidige trottoir zijn geen belangrijke stabiliteitswortels aanwezig.

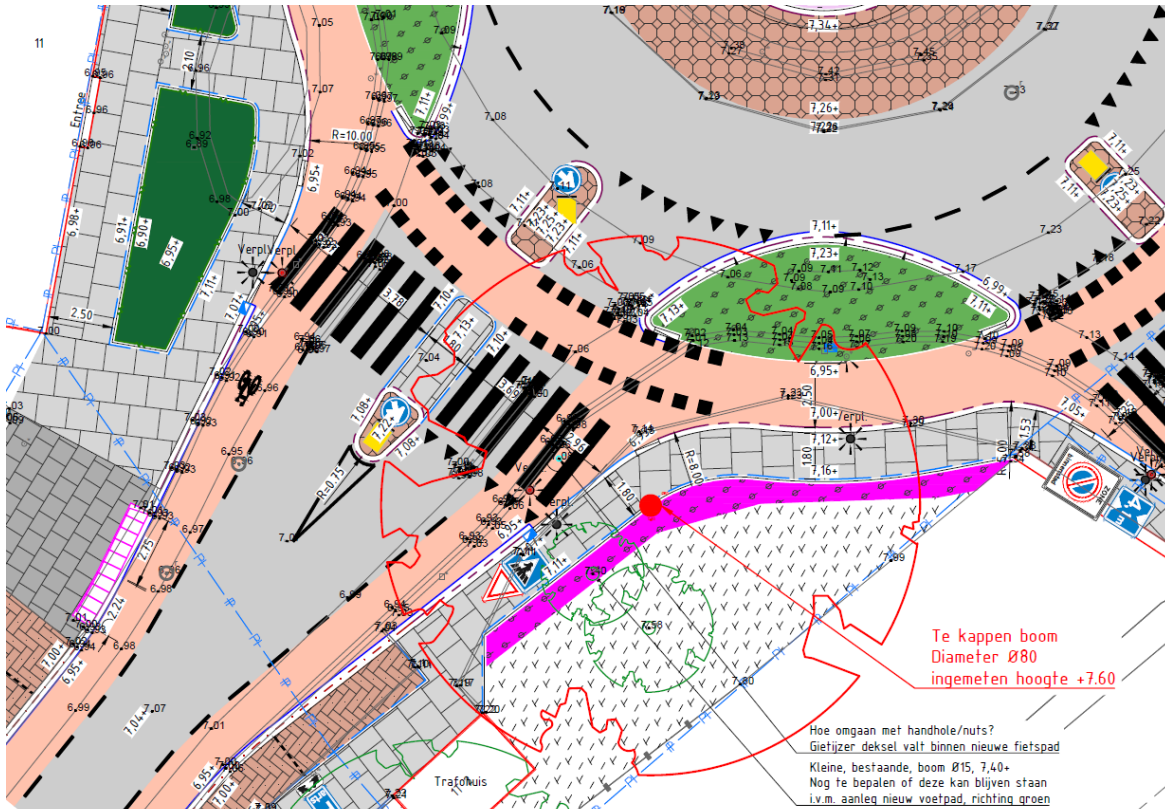
Afbeelding 3: tot relatief korte afstand van de stamvoet zijn tussen trottoir en stamvoet geen stabiliteitswortels aangetroffen.

Gelet op de hoogte van de stamvoet (diameter stamvoet ca. 100 cm.), die hoger ligt dan het huidige trottoir wordt aanbevolen een minimale graafafstand aan te houden van 80 tot 100 cm. uit de stamvoet en langs het nieuwe trottoir een verhoogde band aan te brengen. De werkzaamheden nabij de plataan uitvoeren op handkracht onder toezicht van een ETT-er. Tevens wordt aanbevolen het zandbed onder het trottoir niet onnodig dik uit te voeren. 10 cm. straatzand lijkt voor voetgangers voldoende.

Het voorlopige ontwerp

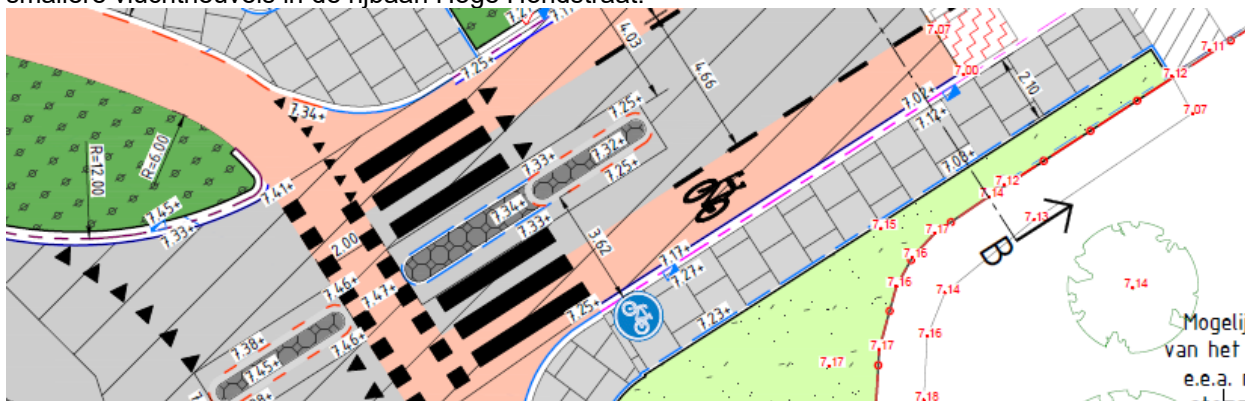
Het voorlopige ontwerp rond de Plataan is zichtbaar op onderstaande figuur. Dit ontwerp betreft een door derden aangeleverd ontwerp, dat door verkeerskundigen als 'maatvast' wordt beschouwd en voldoet aan alle veiligheidsrichtlijnen. Hierop is te zien dat het ontwerp niet past. Het geplande trottoir doorsnijdt de Plataan (in rood weergegeven). Op basis van dit ontwerp moet de boom worden gekapt.

Afbeelding 4: De Plataan op het voorlopige ontwerp

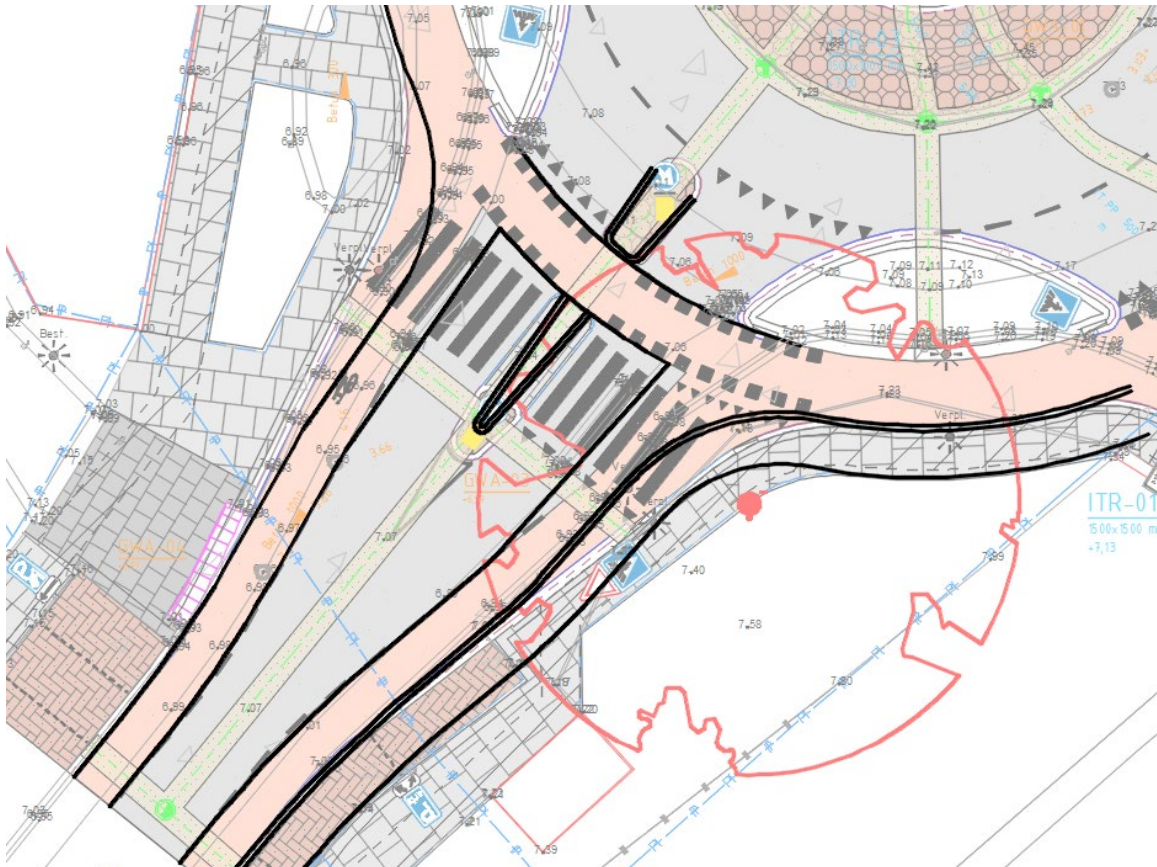
Alternatieven t.b.v. behoud van de boom

Naast de Ronde Noorderplein is de gemeente Deventer ook voornemens de rotonde Hoge Hondstraat / Ceintuurbaan verkeersveilig te maken. Beschouwing van dit ontwerp laat zien dat aldaar is gewerkt met smallere vluchtheuvels in de rijbaan Hoge Hondstraat.

Afbeelding 4: alternatieve aansluiting op rotonde met smallere vluchtheuvels t.p.v. de Hoge Hondstraat

Door toepassing van het alternatief Hoge Hondstraat met smallere vluchtheuvels kan ter plaatse van het Noorderplein meer ruimte gewonnen worden om de Plataan duurzaam te kunnen behouden. Alhoewel minder verkeersveilig zou bij versmalling van de vluchtheuvels het ontwerp er als volgt uit kunnen zien:

Afbeelding 5: ontwerp alternatieve aansluiting Ossenweerdstraat, waarmee de Plataan kan worden gehandhaafd.

In bovenstaande afbeelding is naast een versmalde middengeleider een maatvoering gehanteerd van 2x 3,50 m. rijbanen, 2x 1,80 m. fietsstroken en 1,80 m. trottoir. Het geschetste alternatief is (nog) niet getoetst aan richtlijnen en wat betreft rijcurves. Mogelijk kan de aansluiting Ossenweerdstraat ook iets in noordwestelijke richting worden verlegd (waarmee ook ruimte rondom de stamvoet gewonnen kan worden).

Daarnaast is tevens gekeken of het trottoir achterlangs de Plataan gerealiseerd kan worden. Op zich is dit mogelijk, echter kan daarmee een aansluiting op het reeds ontworpen zebrapad (zie afbeelding 5) niet worden gerealiseerd omdat de Plataan in de lengterichting van het zebrapad staat. Bovendien leidt dit ontwerp tot kap van twee ter plaatse aanwezige taxussen en kan in de lengterichting nooit een mooie aansluiting worden gerealiseerd door aanwezigheid van trafo-gebouwen (Zie afbeelding 1 en 2). Daarnaast is het aanwezige, en in het trottoir te overbruggen hoogteverschil een argument waarom dit alternatief niet verder is onderzocht.

Conclusie

De Plataan kan worden behouden mits er verkeerskundige concessies worden gedaan. Door versmalling van de ontworpen vluchtheuvel Ossenweerdstraat kan voldoende ruimte worden gewonnen, waardoor de Plataan gehandhaafd kan blijven. Het verdient aanbeveling op het Definitieve Ontwerp de rand van het trottoir niet dichter dan 80 tot 100 cm. van de stamvoet (Ø100 cm) af te leggen en ter plaatse een verhoogde band toe te passen. Werkzaamheden nabij de Plataan uitvoeren op handkracht onder toezicht van een ETT-er, waarbij aanbevolen wordt de Bomenposter 'Werken rond Bomen' van het Handboek Bomen aan het uiteindelijke contract toe te voegen.

Met vriendelijke groet,

Gijs Nijhof
European Tree Technician
Incite Projects